

Torstai 18. huhtikuuta 2019

P8_TA(2019)0441

Hormonitoimintaa häiritseviä aineita koskeva Euroopan unionin kattava toimintakehys

Euroopan parlamentin päätöslauselma 18. huhtikuuta 2019 kattavasta hormonaalisia haitta-aineita koskevasta Euroopan unionin kehyksestä (2019/2683(RSP))

(2021/C 158/05)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 7. marraskuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Kohti kattavaa hormonaalisia haitta-aineita koskevaa Euroopan unionin kehystä” (COM(2018)0734), (jäljempänä ”tiedonanto”),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 191 artiklan 2 kohdan,
- ottaa huomioon kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21. lokakuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 19. huhtikuuta 2018 annetun komission asetuksen (EU) 2018/605 asetuksen (EY) N:o 1107/2009 liitteen II muuttamisesta vahvistamalla tieteelliset kriteerit hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi ⁽²⁾,
- ottaa huomioon biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä 22. toukokuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 528/2012 ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 4. syyskuuta 2017 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2017/2100 hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämistä koskevien tieteellisten kriteerien vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 528/2012 nojalla ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista ja tarvikkeista ja direktiivien 80/590/ETY ja 89/109/ETY kumoamisesta 27. lokakuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1935/2004 ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon kosmeettisista valmisteista 30. marraskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1223/2009 ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon lelujen turvallisuudesta 18. kesäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/48/EY ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta 16. joulukuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1272/2008 (jäljempänä ”CLP-asetus”) ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 20. marraskuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1386/2013/EU vuoteen 2020 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta ”Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa” (jäljempänä ”seitsemäs ympäristöä koskeva toimintaohjelma”) ja erityisesti sen 54 kohdan iv alakohdan ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 101, 20.4.2018, s. 33.

⁽³⁾ EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 301, 17.11.2017, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 338, 13.11.2004, s. 4.

⁽⁶⁾ EUVL L 342, 22.12.2009, s. 59.

⁽⁷⁾ EUVL L 170, 30.6.2009, s. 1.

⁽⁸⁾ EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁽⁹⁾ EUVL L 354, 28.12.2013, s. 171.

Torstai 18. huhtikuuta 2019

- ottaa huomioon kestävän kehityksen tavoitteet ja erityisesti tavoitteen 3.9 ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon YK:n ympäristöohjelman (UNEP) ja Maailman terveysjärjestön (WHO) raportin ”State of the Science of Endocrine Disrupting Chemicals – 2012” ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2013 antamansa päätöslauselman hormonaalisten haitta-aineiden kansanterveysvaikutuksista ⁽³⁾,
 - ottaa huomioon 15. tammikuuta 2019 julkaistun kansalaisoikeuksien sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden politiikkayksikön tilaaman tutkimuksen ”Endocrine Disruptors: from Scientific Evidence to Human Health Protection” ⁽⁴⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että UNEP:n/WHO:n vuonna 2012 julkaistussa raportissa hormonaalisia haitta-aineita kutsutaan globaaliksi uhaksi ja viitataan muun muassa monien hormonitoimintaan liittyvien häiriöiden suureen määrään ja yleistymiseen ihmisillä sekä todetaan, että hormonitoimintaan liittyviä vaikutuksia on havaittu luonnonvaraisessa eliöstössä;
- B. toteaa, että raportin mukaan on saatu näyttöä hormonaalisille haitta-aineille altistumisen haitallisista vaikutuksista lisääntymiseen (hedelmättömyys, syövät, epämuodostumat) ja että on myös yhä enemmän näyttöä näiden kemikaalien vaikutuksista kilpirauhasen toimintaan, aivot toimintaan, liikalihavuuteen ja aineenvaihduntaan sekä insuliini- ja glukoositasapainoon;
- C. toteaa, että enää ei kiisteta sitä, että tällaiset kemikaalit vaikuttavat haitallisesti ihmisten terveyteen ja luonnonvaraisiin eliöihin häiritsemällä hormonijärjestelmän toimintaa; toteaa, että näin ollen ei ole mitään pätevää syytä viivyttää tehokasta sääntelyä;
- D. toteaa, että Institute for Risk Assessment Sciences -tutkimuslaitoksen tuorein tutkimus hormonaalisiin haitta-aineisiin mahdollisesti liittyvistä terveydenhoitokustannuksista osoitti, kun tutkittiin viittä mahdollisesti hormonaalisiin haitta-aineisiin liittyvää terveysvaikutusta, että tällä hetkellä saatavilla olevan aineiston perusteella hormonaalisiin haitta-aineisiin liittyvä EU:n sosiaalis-taloudellinen rasite saattaa olla huomattava, ja arviot vaihtelevat 46 miljardista 288 miljardiin euroon vuodessa ⁽⁵⁾;
- E. toteaa, että UNEP:n/WHO:n raportin mukaan lähes 800 kemikaalin tiedetään tai epäillään voivan häiritä hormonireseptoreja, hormonisynteesiä tai hormonien muuntumista mutta vain pientä osaa näistä kemikaaleista on tutkittu testeissä, joissa pystytään havaitsemaan näkyvät hormonaaliset vaikutukset terveisiin organismeihin;
- F. toteaa, että tiedonannossa todetaan ehdotetun unionin kehyksen yhteydessä, että ”tieteellinen näyttö, joka yhdistää altistumisen hormonaalisille haitta-aineille ihmisten sairauksiin tai negatiiviseen vaikutukseen luonnonvaraisissa eläimissä, on vuoden 1999 jälkeen vahvistunut”;
- G. toteaa, että seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman mukaan ”jotta unionin kansalaisia voidaan suojella ympäristöön liittyviltä paineilta sekä terveydelle ja hyvinvoinnille aiheutuville riskeiltä, on seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä [...] hormonaalisiin haitta-aineisiin liittyviä turvallisuusnäkökohtia käsitellään tehokkaasti kaikessa asiaan liittyvässä unionin lainsäädännössä”;

⁽¹⁾ <https://unstats.un.org/sdgs/METADATA?Text=&Goal=3&Target=3.9>

⁽²⁾ WHO/UNEP, ”State of the Science of Endocrine Disrupting Chemicals – 2012”, Maailman terveysjärjestö, 2013, <http://www.who.int/ceh/publications/endocrine/en/>

⁽³⁾ EUVL C 36, 29.1.2016, s. 85.

⁽⁴⁾ Tutkimus – ”Endocrine Disruptors: from Scientific Evidence to Human Health Protection”, Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, kansalaisoikeuksien sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden politiikkayksikkö, 15. tammikuuta 2019, saatavilla osoitteessa: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU\(2019\)608866_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/608866/IPOL_STU(2019)608866_EN.pdf)

⁽⁵⁾ Rijk, I., van Duursen, M. ja van den Berg, M., ”Health cost that may be associated with Endocrine Disrupting Chemicals – An inventory, evaluation and way forward to assess the potential health impact of EDC-associated health effects in the EU”, Institute for Risk Assessment Sciences, Utrechtn yliopisto, 2016, saatavilla osoitteessa: https://www.uu.nl/sites/default/files/rijk_et_al_2016_-_report_iras_-_health_cost_associated_with_edcs_3.pdf

Torstai 18. huhtikuuta 2019

- H. toteaa, että seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman mukaan tämä edellyttää erityisesti, että vuoteen 2018 mennessä ja vuoteen 2015 mennessä toteutettaviin monialaisiin toimiin perustuen varmistetaan mahdollisimman vähäinen altistuminen hormonaalisille haitta-aineille;
- I. toteaa, että komissio ei ole toistaiseksi hyväksynyt myrkytöntä ympäristöä koskevaa unionin strategiaa eikä se toteuttanut vuoteen 2015 mennessä monialaisia toimia varmistaakseen mahdollisimman vähäisen altistumisen hormonaalisille haitta-aineille;
- J. toteaa, että hormonaalisista haitta-aineista vuonna 1999 hyväksytyyn yhteisön strategian tarkistus on jo viivästynyt paljon;
- K. toteaa, että tarkistetun hormonaalisia haitta-aineita koskevan unionin strategian puuttuessa yksittäiset jäsenvaltiot, kuten Ranska, Ruotsi, Tanska ja Belgia, ovat kansallisella tasolla ryhtyneet parantamaan kansalaistensa suojaa erilaisilla kansallisilla toimenpiteillä;
- L. toteaa, että on kaikkien edun mukaista varmistaa, että käyttöön otetaan tehokas ja kattava EU:n lähestymistapa hormonaalisiin haitta-aineisiin, jotta voidaan taata ihmisten terveyden ja ympäristön korkeatasoinen suojeleminen;
- M. toteaa, että vakaa hormonaalisia haitta-aineita koskeva unionin kehys ja sen tehokas täytäntöönpano ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta EU voi noudattaa sitoumustaan toteuttaa kestävä kehitys tavoitteena 3.9 eli "vähentää merkittävästi vaarallisista kemikaaleista ja ilman, veden ja maaperän saastumisesta sekä pilaantumisesta johtuvia kuolemia ja sairauksia";
- N. toteaa, että vakaa hormonaalisia haitta-aineita koskeva unionin kehys on tarpeen myös, jotta voidaan luoda perusta myrkyttömälle kiertotaloudelle ja edistää turvallisemman korvaamisen kautta tehtäviä teollisia innovaatioita;
- O. pitää myönteisenä sitä, että tiedonannossa tunnustetaan hormonaalisten haitta-aineiden haitalliset vaikutukset ihmisten terveyteen ja ympäristöön sekavaikutukset mukaan lukien, korostetaan, että tavoitteena on mahdollisimman vähäinen kokonaisaltistus, ja todetaan, että hormonaalisten haitta-aineiden tunnistamisessa tarvitaan horisontaalista lähestymistapaa;
- P. toteaa, että tiedonannosta puuttuvat kuitenkin sekä konkreettinen toimintasuunnitelma hormonaalisille haitta-aineille altistumisen minimoimiseksi että aikataulu seuraaville toimille;
- Q. toteaa, että hormonaalisia haitta-aineita koskevat erityissäännökset puuttuvat yhä EU:n keskeisestä lainsäädännöstä herkillä aloilla (esimerkkeinä kosmetiikka, lelut ja elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvat materiaalit);
- R. toteaa, että komissio on ilmoittanut käynnistävänsä toimivuustarkastuksen, jossa arvioidaan, saavuttaako hormonaalisia haitta-aineita koskeva EU:n lainsäädäntö ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemista koskevan kokonaistavoitteen minimoimalla altistumisen näille aineille; toteaa, että on syytä suhtautua myönteisesti toimivuustarkastuksen monialaisuuteen ja komission sitoutumiseen siihen, että haavoittuvien ryhmien suojelemaan kiinnitetään erityishuomiota; katsoo kuitenkin, että arviointi olisi pitänyt suorittaa vuosia sitten, ja pitää valitettavana, että komissio on vasta nyt päättänyt käynnistää tällaisen toimivuustarkastuksen; toteaa, että näin ollen toimivuustarkastuksen ei pitäisi toimia perusteluna konkreettisten lainsäädännöllisten ja muiden toimien toteuttamisen lykkäämiselle;
- S. toteaa, että torjunta-aineiden ja biosidien sisältämien hormonaalisten haitta-aineiden määrittämistä koskevista tieteellisistä kriteereistä puuttuu "hormonaalisiksi haitta-aineiksi epäiltyjen aineiden" luokka eivätkä nämä kriteerit näin ollen sovi horisontaaliseen soveltamiseen; katsoo, että tämä ei ole yhdenmukaista syöpää aiheuttavien, perimää vaurioittavien tai lisääntymiselle vaarallisten aineiden (CMR-aineet) CLP-asetuksen ja seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman mukaisen luokituksen kanssa; katsoo, että on erittäin tärkeää voida yksilöidä hormonaalisiksi haitta-aineiksi epäillyt aineet, etenkin koska kosmetiikka-asetuksessa ja leluturvallisuudirektiivissä asetetaan rajoituksia sekä CMR-aineiksi tiedetyille ja oletetuille aineille (kategoriat 1A ja 1B) että CMR-aineiksi epäillyille aineille (kategoria 2);

Torstai 18. huhtikuuta 2019

- T. toteaa, että asiaankuuluvassa unionin lainsäädännössä ei ole riittäviä testi- ja tietovaatimuksia hormonaalisten haitta-aineiden tunnistamiseksi;
- U. toteaa, että tiedonannossa viitataan siihen, että hormonaalisten haitta-aineiden sekavaikutuksista on yhä enemmän näyttöä (toisin sanoen useille eri hormonaalisille haitta-aineille altistuminen voi aiheuttaa haitallisia vaikutuksia sellaistenkin pitoisuuksien kohdalla, joilla ei ole havaittu olevan vaikutusta yksittäisten aineiden osalta), mutta siinä ei esitetä lainkaan ratkaisuja tähän ongelmaan;
- V. toteaa, että Horisontti 2020 -ohjelman alaisen EDC-MixRisk-tutkimushankkeen johtopäätöksenä oli, että tunnettuihin ja mahdollisiin hormonaalisiin haitta-aineisiin liittyvät terveysriskit aliarvioidaan järjestelmällisesti nykyisissä ihmisperäisiä kemikaaleja koskevissa säännöksissä⁽¹⁾;
- W. toteaa, että puutteet kemikaalien rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyjä ja rajoituksia koskevan asetuksen (REACH-asetus) täytäntöönpanossa (vaatimusten vastaisten rekisteröintiäsiakirjojen suuri osuus, arvioinnin hidastuminen puuttuvien tietojen takia ja laiminlyönnit sääntelytoimissa sellaisten aineiden kohdalla, joiden on arvioinnissa havaittu uhkaavan vakavasti ihmisten terveyttä tai ympäristöä) johtavat myös siihen, ettei altistumista hormonaalisiksi haitta-aineiksi tiedetyille tai epäillyille aineille voida minimoida;
1. katsoo, että komission tiedonannon mukainen hormonaalisia haitta-aineita koskeva unionin kehys ei riitä vastaamaan siihen uhkaan, jonka hormonaalisille haitta-aineille altistuminen aiheuttaa ihmisten terveydelle ja ympäristölle, eikä se täytä seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman vaatimuksia;
 2. katsoo, että hormonaaliset haitta-aineet ovat vastaavalla tavalla huolta aiheuttava kemikaalien luokka kuin syöpää aiheuttaviksi, perimää vaurioittaviksi tai lisääntymiselle vaarallisiksi luokitellut aineet (CMR-aineet) ja niitä tulisi siksi kohdella samalla tavalla unionin lainsäädännössä;
 3. kehottaa komissiota toteuttamaan nopeasti kaikki tarvittavat toimet, joilla varmistetaan ihmisten terveyden ja ympäristön korkeatasoinen suojeleu hormonaalisilta haitta-aineilta minimoimalla tehokkaasti ihmisten ja ympäristön kokonaisaltistuminen kyseisille aineille;
 4. kehottaa komissiota laatimaan WHO:n määritelmän pohjalta horisontaalisen määritelmän hormonaalisiksi haitta-aineiksi epäillyille aineille sekä hormonaalisiksi haitta-aineiksi tiedetyille ja oletetuille aineille CLP-asetukseen sisältyvän CMR-aineiden luokituksen mukaisesti vuoden 2020 kesäkuuhun mennessä;
 5. kehottaa komissiota varmistamaan, että horisontaaliseen määritelmään liitetään asianmukaiset toimintaohjeet;
 6. kehottaa komissiota esittämään vuoden 2020 kesäkuuhun mennessä lainsäädäntöehdotuksia, joilla lisätään asetukseen (EY) N:o 1223/2009 hormonaalisia haitta-aineita koskevia erityisiä säännöksiä, jotka vastaavat CMR-aineita koskevia säännöksiä;
 7. kehottaa komissiota tekemään vuoden 2020 kesäkuuhun mennessä lainsäädäntöehdotuksia, joilla lisätään direktiiviin 2009/48/EY hormonaalisia haitta-aineita koskevia erityisiä säännöksiä, jotka vastaavat CMR-aineita koskevia säännöksiä mutta joissa ei mainita luokittelun kynnsarvoja, sillä tällaisia kynnsarvoja ei voi soveltaa hormonaalisiin haitta-aineisiin;
 8. kehottaa komissiota tarkistamaan vuoden 2020 kesäkuuhun mennessä asetusta (EY) N:o 1935/2004, jotta vähennetään tehokkaasti vaarallisten aineiden pitoisuuksia, ja lisäämään asetukseen hormonaalisten haitta-aineiden korvaamista koskevia erityissäännöksiä;
 9. katsoo, että on pikainen tarve tehostaa testien kehittämistä ja validointia, myös uuteen lähestymistapaan perustuvia menetelmiä, hormonaalisten haitta-aineiden tunnistamiseksi asianmukaisesti;

⁽¹⁾ <https://edcmixrisk.ki.se/wp-content/uploads/sites/34/2019/03/Policy-Brief-EDC-MixRisk-PRINTED-190322.pdf>

Torstai 18. huhtikuuta 2019

10. kehottaa komissiota varmistamaan, että kaikessa asiaankuuluvassa lainsäädännössä päivitetään jatkuvasti tietovaatimuksia tekniikan ja tieteen viimeisimmän kehityksen huomioon ottamiseksi, jotta hormonaaliset haitta-aineet voidaan tunnistaa asianmukaisesti;
 11. kehottaa komissiota ottamaan sekavaikutukset ja yhteisaltistumisen huomioon kaikessa asiaankuuluvassa EU:n lainsäädännössä;
 12. kehottaa Euroopan kemikaalivirastoa, komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimiin sen varmistamiseksi, että rekisteröintiasiakirjat ovat kemikaalien rekisteröintiä, arviointia, lupamenettelyjä ja rajoituksia koskevan asetuksen (REACH-asetus) mukaisia vuoden 2019 loppuun mennessä, tehostamaan aineiden arviointia ja panemaan REACH-asetuksen mukaisten aineiden arviointien lopulliset johtopäätökset tehokkaasti täytäntöön tärkeänä keinona minimoida altistumista hormonaalisille haitta-aineille;
 13. kehottaa komissiota varmistamaan hormonaalisten haitta-aineiden riittävän biologisen seurannan ihmis- ja eläinpopulaatioissa sekä hormonaalisten haitta-aineiden seurannan ympäristössä, kuten juomavedessä;
 14. kehottaa komissiota varmistamaan, että hormonaalisia haitta-aineita koskeva unionin kehys tukee tehokkaasti myrkytöntä ympäristöä koskevaa unionin strategiaa, joka on hyväksyttävä mahdollisimman pian;
 15. kehottaa komissiota edistämään tutkimusta, joka koskee hormonaalisia haitta-aineita ja erityisesti niiden epigeneettisiä ja sukupolvelta toiselle periytyviä vaikutuksia, vaikutuksia mikrobiomeihin, hormonaalisten haitta-aineiden uusia tyyppisiä, annos-vastevaikutusten kuvaamista ja turvallisempia vaihtoehtoja;
 16. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.
-